

גמ"ר 5284/01/19 - מדינת ישראל, פרקליטות מחוז תל אביב נגד ארז דבאח

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

25 פברואר 2021

גמ"ר 5284-01-19 ישראל נ' דבאח

לפני כבוד השופטת ענת יהב

מאשימה: מדינת ישראל
פרקליטות מחוז תל אביב-
נגד
הנאשם: ארז דבאח

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד תום קובצ'י
הנאשם וב"כ עו"ד מסרי ועוד קריביצקי
משפחת המנוח (אשת המנוח ואחיו)
הורי הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בכתב אישום, המייחס לו אחריות בעבירות של **גרם מוות בנהיגה רשלנית**, בניגוד לסעיפים 64 ו- 40 לפקודת התעבורה ועבירה של **נהיגה בשכרות**, בניגוד לסעיפים 39(א), 62(3) ו 64(ב)(א) לפקודת התעבורה.

כתב האישום מתאר, כי בתאריך 3.10.2018 בשעה 22:28 נהג הנאשם ברכבו בעיר חולון ברחוב פיכמן, מכיוון דרום לצפון והגיע לנתיב המיועד לפנייה מערבה אל רחוב רחל, כשבסופו קו עצירה וצומת לא מרומזר (להלן: **הצומת**), באותה העת רכב יוסף מיסק ז"ל (**להלן: המנוח**), על גבי קטנוע ברחוב פיכמן מכיוון צפון לדרום מעברו הנגדי של הנתיב בו נהג הנאשם.

עם הגיעו של הנאשם אל הצומת, פנה שמאלה עם רכבו, בנסיעה רצופה, לכיוון מערב, תוך שהוא חוסם עם רכבו את נתיב נסיעתו של המנוח, אשר נסע על הקטנוע בנתיב הנגדי. בעקבות כך, בלם המנוח את הקטנוע בלימת חירום, החליק על צדו הימני של הקטנוע והתנגש בעוצמה עם חזית הקטנוע, בדופן הרכב (**להלן: תאונת הדרכים**). כתוצאה מתאונת הדרכים, רוכב האופנוע מצא את מותו.

הנאשם, באמצעות בא כוחו, כפר באשמה; הן בכך שפנה באופן רשלני תוך כדי נסיעה רציפה מבלי להאט, הן באיכות ואפשרות הראות שקדמה לפנייה, דהיינו שדה הראייה לכיוון נהיגת המנוח והן בהיות הנאשם שיכור-תחת השפעת סם, בעת נהיגתו זו.

ביום **22.07.20** ולאחר ניהול הוכחות ושמיעת כלל העדים ובחינת הראיות שהוצגו לבית המשפט, הורשע הנאשם במיוחס לו, כך שנקבע כי התאונה ומותו של המנוח נגרמו כתוצאה מרשלנותו של הנאשם כפי שפורטה בכתב האישום.

תסקיר בעניינו של הנאשם:

לאחר הכרעת הדין ובניגוד לעמדת המאשימה, נשלח הנאשם לשירות מבחן, לשם הגשת תסקיר לעניין העונש, וזה הוגש ביום 27.12.20, משם עולה כי מדובר באדם נורמטיבי שחי חיים תקינים, ללא עבר פלילי או תעבורתי, נטל חלק פעיל בחברה ובתחומים רבים, שירת בצבא שירות מלא והתנהגותו דורגה כמסורה וראויה לציון, כמו כן נמסר לגבי עבודתו במועדון ספורט עד ליציאתו לחל"ת, במקביל החל ללמוד כלבנות טיפולית ועובד כעצמאי עם ילדים בעלי צרכים מיוחדים.

לגבי אירוע התאונה בה קיפח את חייו המנוח, ניכר כי במהלך האיבחון הצליח לקבל אחריות רבה יותר על התנהגותו הרשלנית שהובילה לתוצאה הטרגית ואף ביטא אמפתיה למשפחת המנוח ולכאבם, כמו גם ניסה להקל עליהם בכל דרך, כולל בסיוע כספי.

עוד מתרשם שירות המבחן כי מעורבותו בתאונה הקטלנית לצד התנהגותו הרשלנית כפי שנקבע, השפיעה רבות על חייו, בעיקר הושם דגש על מפח הנפש עימו מתמודד עד היום ואף פנה לסיוע נפשי מקצועי לקבלת עזרה וכלים אשר יסייעו לו להתמודד עם האירוע.

בנוגע לעבירת השכרות- הימצאות סם בעת ביצוע העבירה, נערכו לנאשם בדיקות שתן ואלו נמצאו נקיות.

לגבי הערכת הסיכון מאת הנאשם, מתרשמים שהינו אדם נורמטיבי, מנהל מערכות תקינות וחיוניות, מבטא שאיפות להמשך חייו, חש תחושת כאב, צער ואף כישלון כנהג ואחראי למותו של אדם אחר, לפיכך קיים סיכון נמוך להתנהגות פורצת גבולות או פוגענות מצדו בכל קשר ואף בהקשר של רכיב פסילה שיוטל עליו.

שירות המבחן מציין, שעל אף שתחום הענישה בעבירות כגון דא הוא מאסר בפועל ממש, הרי שהוא סבור שבעניינו של נאשם צעיר זה, יש לקחת בחשבון את הטיפול אותו מציע שירות המבחן ולצידו לבחון עונש ארוך, עד-9 חודשי מאסר שיבוצעו בעבודות שירות למען הקהילה. עם זאת, מבקש השירות, כי ככל שיוחלט אחרת ויוטל עונש מאסר בפועל, אזי יאשר בית משפט דחיית הפעלת העונש בשישה שבועות על מנת להכין את הנאשם לקראת כניסתו לכלא.

ביום **27.12.20** טענו הצדדים בפניי.

ראיות לעונש :

המאשימה:

אשת המנוח :

באמצעות מילים שנכתבו (ע/1) וכן בעדותה בפניי, מתארת את היום הנורא בחייה, בו נתבשרה על מות אהובה, אבי ילדיה, הגדול בן 4 והקטנה בת 2 וחצי (אז), ש'רק' שם פעמיו לעבודתו בשעות הלילה, וברגע אחד נגדעו חייו ומאז השתנו חייהם של המשפחה לעד. עוד מתארת כיצד 'היעלמותו' השפיעה וממשיכה להשפיע רבות על חייהם של בני המשפחה ואף על התפתחותם ההתנהגותית של ילדיהם וכן בעיקר, שמה דגש על הקושי בהתמודדות עם גידולם של ילדיה הקטנים, הקושי בפרנסת התא המשפחתי והחלל הגדול שנותר בו.

אחיו של המנוח:

מתאר בכתב (ע/2) את שעבר עליו מאז שנתבשר מפי אביו על מות אחיו הקטן . סיפר על הקשר הטוב ששרר בניהם ואת הזמן שהיו מבליים יחדיו . אומר כי התאונה ומותו של האח האהוב הותיר אותו עצוב והוא אינו שמח כבעבר, עוד מציין שהתאונה הקטלנית שינתה את חייו מן הקצה לקצה וכך ביום יום. מתאר את הכאב הנורא שמפלח את ליבו בכל פעם ששומע תאונה שמעורב בה נהג אופנוע, וכי חווה התמודדות עם הכאב בכל יום מחדש.

ההגנה:

משפחתו של הנאשם:

אביו מעיד על הנסיונות ליצור קשר עם משפחתו של המנוח להבעת הצער והשתתפות בכאבם ואף לצורך עזרה ככל שיידרש, ללא הצלחה. גם כעת, מעוניין לעזור ולנסות לסייע במה שאפשר , מביע אף הוא חרטה וצער עמוק למשפחת המנוח.

אימו של הנאשם פונה למשפחת המנוח ומבקשת את סליחתה תוך שהיא מספרת על חיי בנה, שאף הם נהרסו ואינם כתמול שלשום, שבנה, הנאשם הולך לטיפולים, לא ישן בלילות, לא נוהג לבדו ונושא על ליבו כאב רב ועמוק שילווה אותו כל חייו.

טיעונים לעונש:

טיעוני התביעה:

לטעמה של המאשימה, על בית בית המשפט לקבוע, כי באירוע נשוא הדיון כאן מדובר ברף רשלנות גבוה, זאת למדה

מאופן נהיגתו סמוך לאירוע התאונה, שכן בהגיע הנאשם לצומת בה הוא נוהג כעניין שבשגרה, אשר סמוך לביתו, פנה שמאלה מבלי לתת זכות קדימה וכך חסם את דרכו של המנוח שנסע על האופנוע והביא למותו, זאת כשמפנה ומדגישה את הערכים המוגנים החשובים אשר בילתם אין חברה מתוקנת יכולה להתנהל והם, ביטחונם של משתמשי הדרך, שמירה על חיי אדם, שלום הציבור וכמובן קדושת החיים.

עוד, לטעמה עצם ניהול ההליך עצמו, זימונם של עדים רבים, ללא הבעת חרטה מצדו של הנאשם ונטילת אחריות, יש לזקוף כל אלו לחובתו של הנאשם והוא אינו יכול להנות מההקלה של מי שמודה על אתר, חוסך זמן שיפוטי יקר ובעיקר חוסך בכאב של משפחת המנוח.

לסוף טיעוניה וכעולה מן הפסיקה שהוגשה, לעמדתה של המאשימה, **מציינת כי מתחם העונש ההולם למקרים אלו נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל ובין 10 ל-15 שנות פסילה בפועל**, כאשר ממקמת את הנאשם בתוך המתחם, מציינת כי היעדר עברו של הנאשם נשקל לקולא אך הוא אינו מכריע (מפנה לע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' **מדינת ישראל**), זאת בהתאם להתייחסות הפסיקה, כי נאשמים מסוג אלו הם נורמטיביים ובתוך כך מפנה לסיפא של תסקיר אשר מתייחס לאופן נטילת אחריותו של הנאשם למיוחס לו.

לכן מבקשת המאשימה, להטיל על הנאשם 18 חודשי מאסר ו15 שנות פסילה, פיצוי עונשי של - 40,000 ₪ ורכיבי ענישה נוספים.

טיעוני הגנה:

לטעם ההגנה, הפסיקה אותה הגישה המאשימה, שונה מכל וכל בנסיבותיה מעניינו של הנאשם דכאן, ויש משמעות רבה לנאשם ספציפי ולנסיבותיו האישיות כאשר לטעמו עניין זה עולה באופן ברור מן התסקיר החיובי שאף בא בהמלצה שלא להטיל עונש של מאסר ממש, על אף אותה מדיניות ענישה עליה מצביע הפרקליט, שם מתוארת דמותו של הנאשם, כאדם נורמטיבי לחלוטין וחיובי, ולכן המליץ על עונש טיפולי בדמות של תרומה לקהילה: **"תוך כדי ענישה קונקרטית וממצה"**.

עוד, סבור כי אין בעובדה שהנאשם כפר וניהל משפטו, דהיינו שניצל את זכותו החוקית ולא צריך שמימוש זכות שניתנה לאדם על פי החוק, תבוא בעוכריו, ואין בכך כדי לגרוע ולו מעט מכאבו באשר לתוצאה המצערת.

לעניין מידת הרשלנות בה נהג הנאשם, מדגיש, כי מדובר ברשלנות רגעית ונמוכה תוך שמפנה לדברי בית המשפט שנכתבו בהכרעת הדין ולקביעה שאין רשלנותו התורמת של המנוח מנתקת את הקשר הסיבתי ואינה יכולה להוביל לזיכוי הנאשם אך, מבקש כי הדבר יובא לביטוי בשיקול לקולא בקביעת העונש.

בנוסף ובנוגע לעבירה הנוספת בה הורשע הנאשם, דהיינו נהיגה תחת השפעת סם, מציין, כי אמנם היא חלק מהתאונה המצערת אך היא אינה נכללת בגורמים שהביאו אליה. כך שמבקש כי בבוא בבית המשפט לבחון את העונש, יפריד בין

העבירות והמתחם בהתאם.

עוד מבקש מבית המשפט לשים דגש, כפי שעשה שירות המבחן, על רכיב השיקום אשר עליו להיכלל במארג השיקולים לקולא בבוא בבית המשפט לקבוע את המתחם והעונש ההולם בעניינו נוכח **תיקון 113 בהבניית שיקול הדעת בענישה**.

סוף דבר, המתחם לו טענה ההגנה נע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 10 חודשים בפועל, תוך שמבקש כי נאשם זה ימוקם בתחתית המתחם תוך שימת לב לעברו התעברותי הנקי, שאוחז בהגה זמן רב ואף נעדר עבר פלילי ומבקש עונש בדמות עבודות שירות.

הנאשם :

מתאר, או לפחות ניסה לתאר בפניי בקול חנוק את שעובר עליו מאז אותה התאונה, מביע חרטה גדולה ואת צערו האמיתי. מספר כי הוא בן 27, עובד בכלבנות טיפולית עם ילדים ובעלי מוגבלויות, ואין לו תוכניות נוספות ברגע זה, שכן חייו נעצרו מאז קרות האירוע. מספר שהוא חוזר לרגעים מהתאונה חווה אותה שוב ושוב ומתקשה לשחרר עצמו ממנה וכי התאונה רודפת אותו במחשבותיו ובלילות.

דין והכרעה

מלאכת גזירת הדין איננה מלאכה פשוטה. הדבר מקבל משנה תוקף במיוחד בתיקים מסוג דא, המערבים באחת חורבן של שתי משפחות - משפחת הקורבן, בראש ובראשונה, וגם משפחתו של הנאשם - הנהג הפוגע. אין ספק, שכשאדם קם בבוקר, לעמל יומו, נכנס לרכבו ונוהג, אין הוא מתכוון ואינו חפץ לגרום לתאונת דרכים. עם זאת, תאונות הדרכים בכבישי ארצנו הפכו לשגרה מצערת.

עמדה על כך הנשיאה, כב' השופטת ברלינר, מבית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרת עפ"ג 26904-04-14 **מדינת ישראל נ' זוהר**, [פורסם בנבו] מיום 2.7.14:

"זוהי המציאות בכבישי מדינת ישראל ועם כך אנו נאלצים להתמודד. הענישה צריכה בראש ובראשונה לתת ביטוי לקדושת חיי אדם, לכך שסתם כך על לא עוול בכפו מצא קורבן התאונה את מותו. ולצד היבט זה - למידת הרשלנות שמדובר בה. האמצעי הענישתי היחיד שאכן מעמיד את חיי האדם במרכז, הוא המאסר".

השלבים בגזירת הדין :

המחוקק קבע במסגרת **תיקון 113 לחוק העונשין** את עקרון ההלימה, כעקרון המנחה בענישה, דהיינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. סעיף 40ג(א)

לחוק העונשין קובע כי, **מתחם העונש ההולם** את מעשי העבירות שביצע הנאשם, יקבע בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40 לחוק, כאשר לשם כך יתחשב בית המשפט: בחומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון ההלימה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט' לחוק העונשין, כאשר בתוך מתחם העונש יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב, בין היתר, בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע

כמובן שלעניין הערך החברתי אשר נפגע כתוצאה מנהיגתו הרשלנית של הנאשם, הוא הערך החשוב מכל, של שמירת שלמות גופו ובטחונו של אדם ואף העולה על כולם קדושת החיים, כשבענייננו מצא את מותו רוכב אופנוע.

ערך זה הובע והודגש לא אחת בפסיקה, ראה ברע"פ 2996/13 **נייזוב נ' מד"י: "החובה לשמור על חוקי התנועה היא בחינת "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" (דברים ד', ט"ו), שמירה לא רק על חיי אדם עצמו אלא גם על חיי הזולת.**"

מכאן, שאין חולק, כי תאונת דרכים קטלנית יש בה בכדי לפגוע **בערך המוגן העליון: קדושת חיי אדם.**

כאשר בסעיף 304 לחוק העונשין נתן המחוקק ביטוי לערך קדושת החיים והדגיש את החשיבות של ערך זה על ידי כך שהציב סטנדרט מחמיר בהקשר לקיפוח חיי אדם ומכאן ביקש למנוע מנהג מצב שמא חלילה יפעל באדישות, חוסר אכפתיות וזלזול בחיי האדם.

הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונה קטלנית ברשלנות:

שב וקובע בית המשפט העליון במסגרת רע"פ 2996/13 **טטיאנה נייאזוב ואח' נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] מיום 13.8.14**, כי בהעדר נסיבות חריגות, כאשר קופחו חיי אדם בנהיגה רשלנית, אין לשנות ממדיניות הענישה הנהוגת של הטלת **מאסר בפועל.**

וכן בית המשפט העליון קבע בע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.09) (להלן: "**פרשת אלמוג**") שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, שם נאמר:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עיקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

ומכאן שיש **3 אדנים** לקביעת העונש הראוי בתאונות שתוצאתן קטלנית, שבה קופחו חיי אדם לשווא:

האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. **השני**, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים **והשלישי**, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

הענישה הנוהגת:

ענישה אליה היפנתה המאשימה:

ת"פ 35300-11-18 **מדינת ישראל נ' אורן אנקרי** [פורסם בנבו]: שם בית משפט מחוז דרום קבע, כי גם אם לא יוחסה לנאשם עבירה של נהיגה בשכרות, אולם מי אשר חרף צריכת סם מרהיב עוז ועולה על ההגה, אמור לגזור על עצמו הקפדה יתירה על כל חוקי התנועה, להימנע מכל נטילת סיכון גדול כקטן.

עוד מוסיפה התביעה את שיקוליה בדבר הגשת כתב אישום בעניינו של הנאשם לבית משפט זה ולא למחוזי תוך התחשבות בנסיבותיו של הנאשם אך אין הדבר משליך על רמת התרשלותו של הנאשם ואף מציין ב"כ התביעה כי זוהי מהגבוהות ביותר שקיימות בתחום עבירת גרימת מוות ברשלנות.

גמ"ר **1315/04 מדינת ישראל נ' ירון קרן**, נסיבות תאונה דומות ללא נהיגה בשכרות, גם פגיעה ברכב קטנוע בנסיבות בהן הנאשם נהג ברשלנות שאינה במדרג גבוה, גם שם נאשם צעיר, עדיין, נידון הנאשם ל-10 חודשי מאסר. בית המשפט התייחס לטראומה ולטרגדיה, אבל קבע כי האינטרס הציבורי מחייב הטלת מאסר בפועל על הנאשם.

רע"פ 4880/17 **קוסה נ' מדינת ישראל**, הנאשם חסם נתיב נסיעה של רוכב אופנוע שנסע על 136 קמ" על הנאשם נגזרו 12 חודשי מאסר, פסילה בפועל של 6 שנים ורכיבים נוספים, כאשר נקבע בהחלטת בית משפט העליון, שאין עילה למתן רשות ערעור תוך שמתייחס לכך שעובדת היות הנאשם אדם נורמטיבי אינה עילה לכך, נוכח מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות גרם מוות.

גמ"ר 2996-01-18 **מדינת ישראל נ' עותמאן**, שם התקרב הנאשם שנהג על משאית בנהיגה רצופה ואיטית ותוך

שפנה פניית פרסה הגיע רוכב אופנוע במהירות גבוהה וכתוצאה מן ההתנגשות נהרג. בית המשפט גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון לצמיתות ורכיבי ענישה נוספים.

רע"פ 3575/19 **דן אהרון תבור נ' מדינת ישראל**, שם נאשם הגיע לצומת פנה שמאלה, כאשר המנוח שהיה רכוב על אופנוע הגיע אל מולו ורוכב נוסף מאחוריו, רוכב אחד הצליח לחמוק והאחר התנגש בו ונהרג. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר, 10 שנות פסילת רישיון וענישה נוספת. הנאשם טען לנסיבות אישיות רפואיות, כאשר בית משפט המחוזי ואף העליון הותירו את הענישה על כנה, תוך הנייה לכך שיש באמירה הזו משום צידוד במדיניות הענישה של מאסר בפועל.

רע"פ 4508/20 **יניר אסא נ' מדינת ישראל**, נאשם אשר נהג בכביש על פי המהירות המותרת, אולם סטה סטייה פתאומית והחל לבצע פניית פרסה, חסם נתיב נסיעה של רוכב אופנוע הטיח אותו על שמשת הרכב וגרם למותו. שם נגזרו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה למשך 12 שנים ורכיבי ענישה נוספים.

הענישה הנוהגת אליה מפנה ההגנה:

עפ"ג 3412-01-14 **סעיד אבו זלאם נ' מדינת ישראל**, לטעמו, המקרה דומה בנסיבותיו לזה שבפנינו ושם נגזרו על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות בעוד רשלנותו של המערער שנקבעה היתה נמוכה, זאת כפועל יוצא לתרומת רשלנותו של המנוח שרכב במהירות 30 קמ"ש יותר מן המותר.

עפ"ת 31309-03-17 **עלי חלבי נ' מדינת ישראל**, נקבע כי ביצוע סיבוב פרסה על גב סימון של פס לבן ובשל כך נגרמה תאונה. שם הושת על הנאשם עונש מאסר בדמות עבודות שירות כאשר על פסק דין הוגש ערעור בית משפט המחוזי מצא להותיר את ההרשעה בעבירת גרם המוות ואף הותיר את גזר הדין על כנו, יש פומר שלא הוגש ערעור על רכיבי הענישה.

עפ"ת 56489-01-11 **מדינת ישראל נ' יוסף אמיתי**, שם מדובר במי שלא נתן זכות קדימה עקב אי תשומת לב רגעית, כאשר בית משפט שלערעור קבע, כי המבחן הוא לא רק מבחן התוצאה אלא גם מבחן ההתנהגות הפסולה ומכיוון שמדרג הרשלנות לא היה גבוהה לטעמם, הרי שקבעו כי המאשר של שישה חודשים ירוצה בעבודות שירות, יש להדגיש כי בית המשפט המחוזי בין כלל השיקולים מעלה על הנס שהעבודה הודה באופן מיידית במיוחס לו.

עפ"ת 67457-06-17 **נעמה פרוש שאר יישוב נ' מדינת ישראל**, שם מדובר במי שנהגה והגיעה לצומת, לאצייתה לתמרור מתן זכות קדימה, פנתה שמאלה, חסמה את דרכו של אופנוע, אשר בלם והחליק וכתוצאה מכך נגרם מותו. הערעור נסב גם על הכרעת הדין עצמה, בסופו של דבר קבע בית המשפט, כי יש לאמץ את הכרעת הדין ובכלל כך, אף את רכיבי הענישה מאסר בעבודות שירות של ארבעה חודשים.

גמ"ר י-ם 2257-10-12 מדינת ישראל נ' קהיד אבו קוידר, שם הורשע הנאשם בגרימת מותו של נהג רכב, זאת כאשר נהג הנאשם במשאית בה היה מצוי, פנה לדרך עפר תוך פנייה ימינה חסם את דרכו של המנוח וגרם להתנגשות, כל זאת עשה כאשר חצה קו לבן. בית משפט הרשיע את הנאשם לאחר שמיעת הראיות אולם קבע כי, כי רשלנותו איננה מופיעה ברף העליון מכיוון שלא הוכח שהנאשם חצה קו הפרדה רצוף, הסתפק במאסר בעבודות שירות.

בין לבין צירפה ההגנה פסק דין נוסף, **ת"פ 14070-07-19 מדינת ישראל נ' סטל**, שם מדובר במי שנהג ברכבו כאשר תנאי הדרך היו טובים, נהג במהירות המותרת ומטרים ספורים כאשר נהג בניגוד לכיוון התנועה כאשר המנוח רכב על אופנוע ומאחוריו הרכיב אדם נוסף, התנגש ברכב הנאשם אשר סטה ימינה קודם להתנגשות, במקרה זה נקבע כי דרגת הרשלנות, הינה רגעית ובית המשפט הטיל תשעה חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, אלא שבעניין זה יש לומר שהיה מדובר בהסדר טיעון בין הצדדים ואף נתנה אפשרות להגנה לטעון באופן חופשי בנוגע לרכיבי הענישה, כך שעל פניו נראה שמדובר בקשיים ראיינים ולא מצאתי שיש רלוונטיות למקרה שלנו.

פסיקה נוספת באשר למתחם הענישה הנוהג בעבירת גרם מוות:

ברע"פ 811/11 **סאיד מסארווה נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] עצר הנאשם לפני מעבר חציה אך לא הבחין בהולכת רגל פגע בה והרגה נגזרו עליו 9 חודשי מאסר בפועל ופסילת רשיון למשך 12 שנים.

ברע"פ 7913/07 **רמז נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] פגע הנאשם בהולך רגל לאחר שהספיק לחצות 3.6 מ', ונדון ל- 12 חודשי מאסר בפועל ופסילה בפועל למשך 12 שנים.

ברע"פ 2525/09 **יצחק זדה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] - נגזרו על הנאשם שנסע במהירות מופרזת ופגע בהולך רגל והרגו, בין היתר, 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי הפך את גזר הדין והחמיר בעונשו והעמידו על 8 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון שהגיש הנאשם, נדחתה תוך שבית המשפט העליון (כב' השופט ס. ג'ובראן) מדגיש, כי **"עבירות התעבורה הינן בגדר "רעה חולה" בחברתנו אשר לתוצאותיה הקשות עדים אנו למרבה הצער כענין של יום ביומו. תופעה זו עלינו לנסות ולעקור מן השורש וחובה על בתי המשפט ליתן משקל לכך בקביעת עונשם של עברייני תנועה"**.

ברע"פ 1300/14 **קובי מור נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] - נגזרו על הנאשם שפגע בהולך רגל והרגו על מעבר חציה 8 חודשי מאסר בפועל, כאשר התקדם עם רכבו ופגע בהולך רגל.

ברע"פ 9454/12 **מסעוד טקאטרה נגד מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] נדון נאשם שפגע בהולכת רגל, שלא במעבר חציה, ל- 10 חודשי מאסר בפועל ו- 11 שנות פסילה, בשל עבירה שנעברה ברמת רשלנות נמוכה יותר.

בע"פ (ת"א) 70847/08 **סימון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] אושר עונש של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות למי

שגרם למות אדם בנהיגה רשלנית שהייתה כרוכה בסטייה מנתיב. באותו מקרה קבע בית המשפט כי בהינתן רשלנותו התורמת של רוכב האופנוע והכלל לפיו אין זה דרכה של ערכאת הערעור למצות את חומרת הדין, לא נמצאה עילה להתערב ברכיב זה, הגם שצוין כי הוא נקבע על הצד המקל.

ברע"פ 8576/11 **הילה מזרחי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] - גזר בימ"ש העליון על אישה בהריון 8 חודשי מאסר בפועל, תוך שכב' השופט א. רובינשטיין מדגיש את מדיניות הענישה הראויה עקב קטילת חיי אדם: **"לא ראינו מקום לסטות ממדיניות הענישה הנוהגת בנושאי גרימת מוות ברשלנות, שדינה ככלל מאסר מאחורי סורג ובריח במסגרת המאבק בתאונות, ואשר חריגה מעטים ומקרה זה אינו ביניהם על פי נסיבותיו. חיי אדם קופדו"**.

בנסיבות אלה, מתחם הענישה נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל, ופסילת רשיון נהיגה לתקופה שבין 6 ל- 15 שנים וכן רכיבי ענישה נוספים.

עבירת השכרות/ נהיגה תחת השפעת סמים

ידוע כי נהיגה בשכרות היא עבירה אשר מסוכנות רבה טמונה בה, וכי השפעת האלכוהול בענייננו כמוה השפעת הסמים, משפיע לרעה על כושר הנהיגה, קבלת ההחלטות ומהירות התגובה, שכן הוא מעוות את תחושת המציאות של הנהג.

ת.פ. 308/05 **מדינת ישראל נגד גבארה**: שם נאמר, כי נהיגה בעת שכרות הנה **"הפקרות גמורה המסכנת את הבריות"** וכי נהיגה בשכרות **"הנה מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצידן, ועלולות לגרום לאסונות, בחינת "מכונת מוות נעה"**. ההחמרה היא גישת המחוקק וסטייה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד" (ע"פ 3638/12 וקנין נגד מדינת ישראל).

מבית המשפט העליון יצאה ההלכה להחמיר עם הנוהגים בשכרות בשל הסיכון הרב הנובע מעבירה זו, כך למשל רע"פ 25/04 - **אליעזר סויסה נ' מדינת ישראל**, תק-על 2004(1), 719, 720 קבע כב' השופט י' טירקל:

"נהיגה תחת השפעת אלכוהול מסכנת את חיי הציבור ומעידה על התנהגות רשלנית וקלת דעת. בית משפט זה חזר וקבע, כי "בתי המשפט מצווים להרים תרומתם למלחמה בקטל בדרכים ובתופעת הנהיגה בשכרות ההולכת ומתפשטת בקרבנו, ולעשות כל שניתן כדי להרתיע בעונשים חמורים, נהגים המסכנים חיי אדם בכבישי הארץ."

וברע"פ 2148/11 **רומן סמולנסקי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) נאמר:

"נהיגה בשכרות (סמים), מבטאת סכנה מוחשית לציבור המשתמשים בדרך. הנהיגה ברכב דורשת ביצוע מכלול פעולות הדורשות תשומת לב. ריכוז, מיומנות ויכולת תגובה מידית. מי שאינו מצוי במלוא חושיו עקב צריכת סמים אסורים, מכניס עצמו מראש למצב בו נפגעת יכולתו לנהוג בבטחה."

בעניינו, לנוכח מכלול הנסיבות של ביצוע העבירות, העובדה שמדובר באירוע אחד שבמהלכו בוצעה עבירה חמורה של נהיגה תחת השפעת סמים ועל אף שלא ניתן לקשור אותה ככזו שהביאה לקרות התאונה הקטלנית, אולם כאשר הנאשם הודה ש"עישן סמים לילה קודם התאונה", ועל אף זאת מצא לעלות ולנהוג על הרכב, הרי שדעתי היא כי מתחם העונש ההולם בגין שתי העבירות בהן הורשע הנאשם ועל אף שלא הוכח הקשר ביניהן **נע בין מאסר בפועל של 8 חודשים ועד 24 חודשים ופסילה בפועל של 8 שנים עד ל- 15 שנים.**

נסיבות ביצוע העבירה:

בעת קביעת העונש ההולם יש להתחשב כמובן ב**נסיבות ביצוע העבירה**. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מונה רשימה שאיננה סגורה. אמת המידה הקובעת בעבירה של גרימת מוות ברשלנות היא דרגת הרשלנות (ראו פרשת אלמוג הנ"ל).

מידת רשלנות:

במקרה דנן, מתוך עובדות כתב האישום בהן הורשע הנאשם, עולות נסיבות הרשלנות ומידת חומרתה. כאשר לאור הקביעות כפי שעלו בהכרעת הדין, כשהנאשם נסע ברחוב תוך שהגיע לצומת המוכר לו, ובכיוון נסיעתו, וכן נקבע על ידי מספר מבחנים ובדיקות של הבוחנים בשטח, ששדה הראיה היה פתוח למרחק רב, עדיין, מצא הנאשם להמשיך לנהוג ולבצע פניה שמאלה באופן רצוף ושוטף, בלי שעצר ולו לשנייה אחת בטרם ביצע הפנייה, ועל אף שידע שמדובר בצומת בו נוהגים כלי רכב וכי נהיגה שכזו ללא מתן תשומת לב ואפילו מינימאלית יש בה כדי להביא לסכנה גדולה, ועל אף שמדובר היה בשעת ערב כאשר מולו עמוד תאורה על כל המשתמע מכך, הרי שנהג ברשלנות ברורה ובשל רשלנותו לא הבחין שנתיב הנסיעה מולו אינו פנוי, לא נתן זכות קדימה למנוח, אשר נסע באותה עת לכיוון הצומת, וזאת, כפי שצויין והודגש, חרף שדה הראייה הפתוח לפניו.

מאידך, כפי שנקבע, הנאשם לא נהג במהירות מופרזת, לא ניסה להקדים במהירותו נהגים אחרים על הכביש, אלא המשיך בנהיגה רצופה ובאותה המהירות, תוך היסח הדעת, משכך הרי שהרשלנות היתה רגעית, אולם התלוותה אליה עבירה נוספת של חציית צומת בנהיגה שמאלה מבלי שהנאשם נתן זכות קדימה לרכב המגיע מולו.

לעניין רשלנותו התורמת של נהג הקטנוע, יש לומר כי על פי חישוב של מומחה התביעה, עלה שנהג במהירות של 68.6 קמ"ש במקום בו המהירות המותרת היא 50 קמ"ש, יש לומר שיש בכך כדי להתחשב כשיקול לקולא אך לא באופן משמעותי.

בנושא חציית צומת בדרך מבלי ליתן זכות קדימה אשר בדרך כלל מלמדת על רשלנות גבוהה, יפים דברי כב' השופט סגל בעפ"ת (י-ם) 41953-04-10 **גולאני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]** (מיום 01.11.10):

"האם עלינו לערוך אבחנה בין זה שנהג במהירות של 147 קמ"ש בעקומה בניסיון לעקוף שני רכבים... לבין

זה שחצה צומת בדרך ראשית מבלי ליתן זכות קדימה כפי הנדרש..? רובנו נוטים לחשוב, כי הרשלנות במקרה הראשון עולה עשרות מונים על זו במקרה השני. ואולם, לא כך היא. בשני המקרים רולטת המזל, אקראית בפעולתה או כפופה לכוח עליון מכונן, היא שתכתיב את תוצאות הרשלנות. ודוק: זכות הקדימה הנה אבן יסוד בעבור כל באי הדרך באשר הם, בלעדיה כלל לא תתאפשר התנועה הסדירה. היא מלכת הכביש שיש להדר בכבודה. גם אם לא נבחין בה בדמות תמרור "עצור" או "תן זכות קדימה", תמיד נדע לשכללה, אף מבלי משים, בדפוסי הנהיגה. אין אפוא לומר, כי התעלמות מזכות קדימה הינה פחותת-ערך או מסוכנת פחות, מעצם טבעה, מהתעלמות מהגבלת מהירות או מהאיסור על ביצוע עקיפה מסוכנת. דמם של קורבנות התאונות הללו זועק אלינו מן האדמה באותה מידה" (ההדגשה שלי- נ.מ.).

בסופו של דבר ובשיקול כלל הפרמטרים אני קובעת כי רשלנותו של הנאשם הייתה בינונית- גבוהה.

מתחם העונש ההולם, לעבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, נע כקבוע בפקודה, בין 6 חודשי מאסר ל- 3 שנות מאסר ובין פסילת רישיון מינימלית בת 3 שנים לבין פסילה ארוכת שנים, לרוב דו ספרתית כמקובל בעבירות מסוג דא (ראו לעניין זה"פ 41572-01-12 **שרטילוב נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] מיום 26.3.12 - ע' 6, ש' 10-11).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה :

לפיסעיף 40"א לחוק העונשין, בית המשפט ישקול בבוא היום את אותן הנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה, על מנת ליתן מענה, איזהו העונש האינדיבידואלי המתאים לנאשם, וזאת על מנת לקבוע בתוך מתחם הענישה או מחוץ לאותו המתחם, לקולא או לחומרא.

מדובר בנאשם בן 27, רווק, ללא עבר פלילי ותעבורתי, כאשר בעקבות התאונה הקטלנית השתנו חייו וכך גם חיי משפחתו. עובד כמנהל בצוות מועדון ספורט אשר, היום נמצא בחל"ת עקב נגיף הקורונה, וכן מאלף כלבים עצמאי.

ניכר כי הנאשם, עם התמשכות ההליך, השלים עם תוצאתה וקיומה של רשלנותו וכן הביע צער וכאב רב על מותו של המנוח. הנאשם ביטא אמפתיה למשפחת המנוח ואף הביע רצון רב לגשת להתנצל ולהציע את ידו בעזרה ולו כלשהי. מתסקיר עולה כי אף הנאשם חווה מחירים נפשיים.

לא נעלם מעיני כאב הוריו של הנאשם אשר משתתפים בצער משפחת המנוח ומביעים חרטה עמוקה ואף מספרים על ההתמודדות הקשה של בנם ושלהם עימו, כך שהם לוקחים חלק משמעותי בחייו ועוזרים לו רבות.

לקחתי לתשומת ליבי את שעובר על המשפחות הן של המנוח והן של הנאשם, את העובדה שמדובר ברשלנות רגעית אשר שינתה את עולמן ללא היכר ובעיקר את חייה של משפחת המנוח, אשר מבחינתה תצטרך לחיות עם החסר הגדול והכאב כל חייה, וכן הצורך להרתיע משמעותית ואף להדגיש את חשיבות האחריות הנדרשת בכבישים, גם ובעיקר באלו

שאנו מכירים באופן מיטבי ונוהגים בהם כבעלי הדרך.

מכל האמור לעיל, ולמצער, תוצאת התאונה הקטלנית, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים כדלקמן:

1. מאסר בפועל למשך 12 חודשים.

הנאשם יתייצב למאסרו בעוד שישה שבועות מרגע החלטה זו, דהיינו ביום ה- **08.04.21** בבית המעצר קישון, עד השעה **10:00**, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 9787377 - 08, 9787336 - 08.

להבטחת ההתייצבות למאסר, אני מוציא בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד הנאשם, אשר תוקפו יעמוד עד למועד ההתייצבות למאסר, ואז יבוטל.

רשמתי בפני כי הנאשם הפקיד את דרכו בתחנת המשטרה כבר ביום 03.08.18, לכן פטור מהפקדת דרכון כמובן, אולם עליו לחתום, עוד היום, על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪.

2. מאסר מותנה בן 12 חודשים למשך שלוש שנים, מרגע שחרורו והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתקופה הנ"ל עבירה שתוצאתה גרימת מוות ברשלנות מאסר על תנאי של **6 חודשים למשך שלוש שנים** מרגע שחרורו בעבירות של נהיגה בשכרות או נהיגה בפסילה.

3. פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 9 שנים כאשר הפסילה תמנה החל מיום 03.10.18, מועד פסילתו המנהלית והמשכה השיפוטית של הנאשם.

אין צורך בהפקדת רישיון, והמזכירות תנפיק אישור כנדרש החל מיום 03.10.18.

4. אני פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 24 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות ו- 8 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים בעבירות של נהיגה בשכרות או נהיגה בזמן פסילה.

5. פיצוי עונשי לאשת המנוח בסך של 40,000 ₪, בהסכמת הנאשם ומשפחתו, סכום הכסף שהופקד במהלך ניהול התיק, בסך של 10,000 ₪, יועבר לאשת המנוח כאשר סכום זה יקוזז מסך הפיצויים והיתרה תחולק ל- 20 תשלומים רצופים ושווים, החל מיום 01.08.21.

המאשימה תעביר את פרטי אשת המנוח, כולל חשבון בנק למזכירות ביהמ"ש לצורך העברת תשלום הפיצויים.

רשמתי בפני כי משפחת המנוח ביקשה כי כל סכום הפיצוי יועבר במלואו לאשת המנוח.

לעניין המוצגים, הרי שכלי הרכב ושבנו לבעליהם, דהיינו רכב הנאשם יוחזר לו וכן הקטנוע יושב למשפחת המנוח.

לעניין יתר המוצגים, אלו ישמרו עד לאחר יהפוך גזר הדין לחלוט ולאחר מכן יושמדו או יחולטו והכל על פי החלטת הקצין.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

ניתן היום, י"ג אדר תשפ"א, 25 פברואר 2021, במעמד הנוכחים